



Pensjonsrettigheter og valgmuligheter

Utdanningsforbundet

12 mars 2025. Mariann Lindseth, KLP

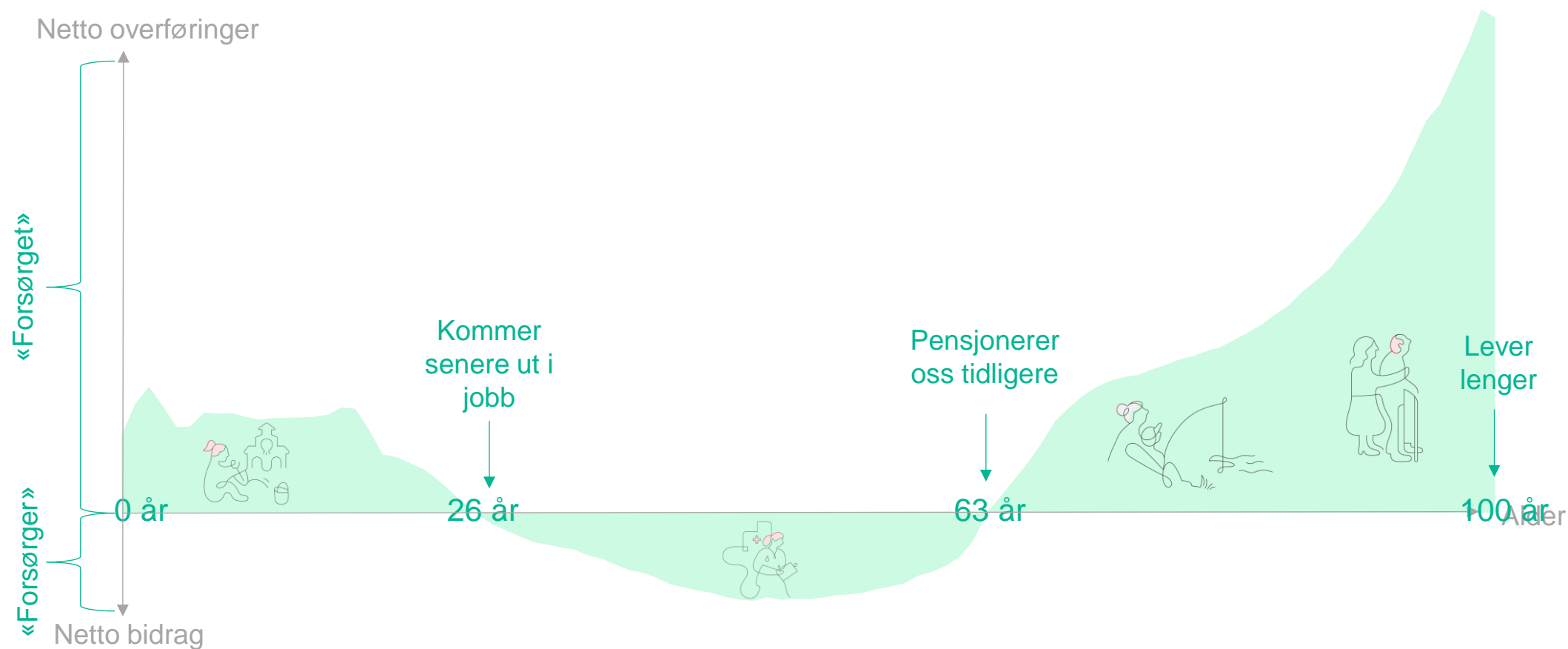


Agenda

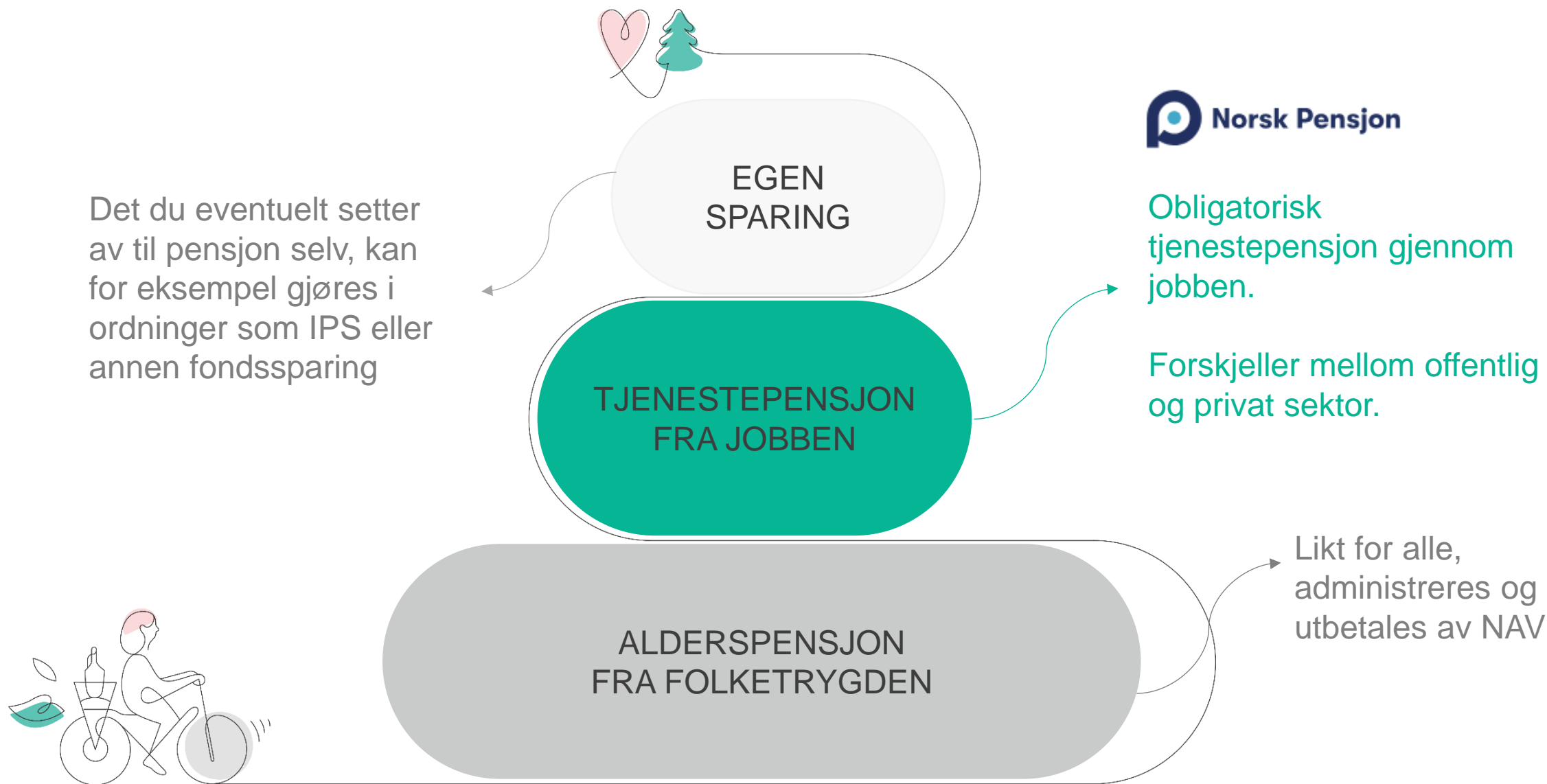
- Det norske pensjonssystemet & Pensjonsordningen din i KLP
- Pensjon og pensjonsmuligheter
 - for deg født til og med 1962
 - for deg født fra og med 1963



Hvorfor pensjonsreform?



Pensjonssystemet i Norge

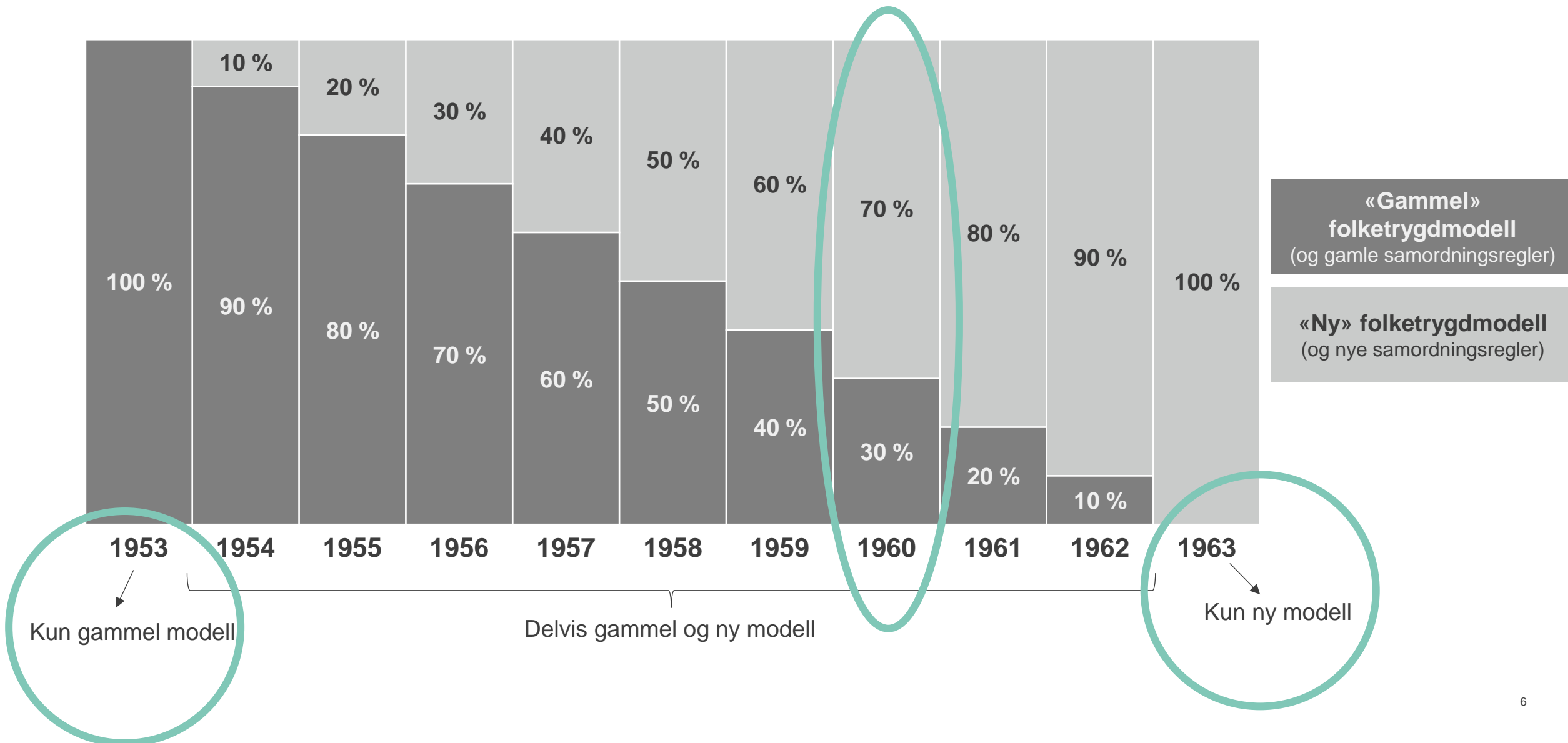


Pensjonssystemet i Norge



Implementering av ny folketrygd

ALDERSPENSJON
FRA FOLKETRYGDEN



Sentrale elementer i folketrygdens alderspensjon

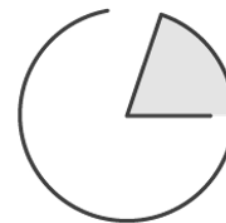
ALDERSPENSJON
FRA FOLKETRYGDEN



Alleårsopptjening



Fleksibelt uttak



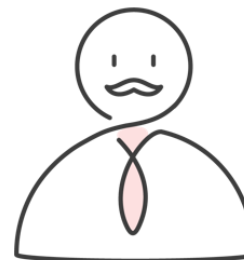
Gradert uttak



Levealdersjustering



Kombinere jobb og
pensjon fritt

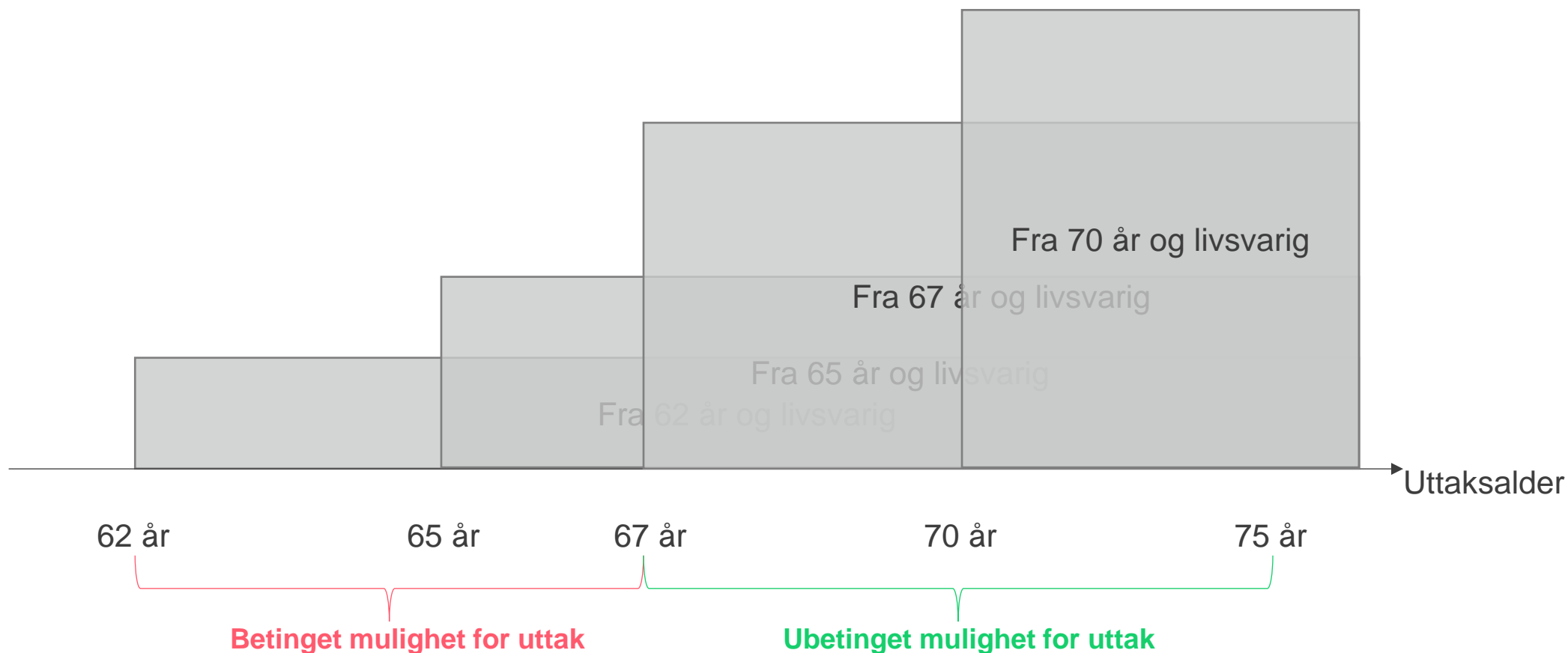


Livsvarig utbetaling

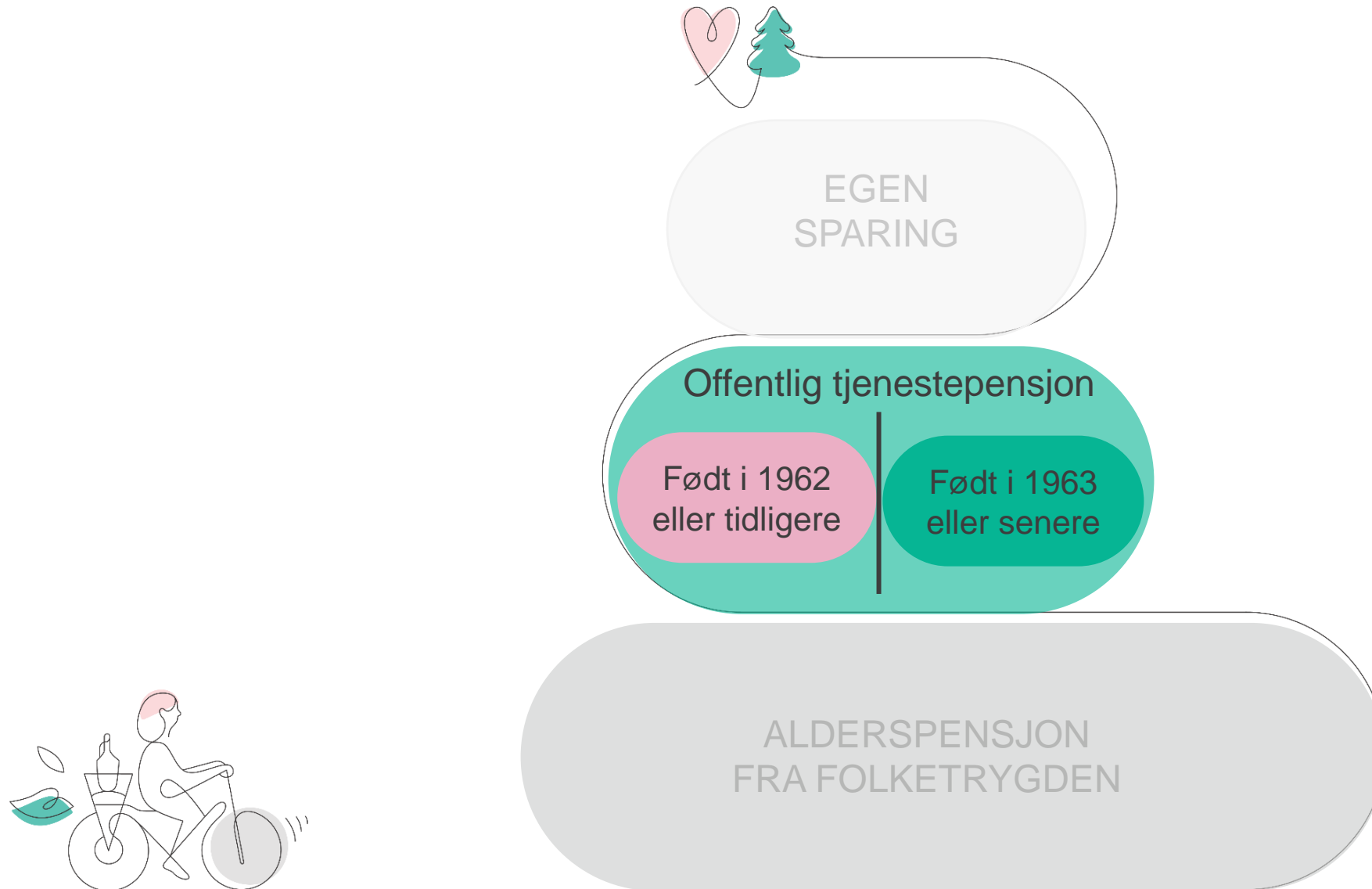
Fleksibelt uttak

ALDERSPENSJON
FRA FOLKETRYGDEN

- Valgfritt uttakstidspunkt mellom 62-75 år*.
 - Årlig utbetalt pensjon øker når du utsetter uttakstidspunktet
- *NB ikke alle kan ta ut fra 62 år, men alle kan ta ut fra 67 år



Offentlig sektor - Når er du født?



Offentlig tjenstepensjon er en pakke

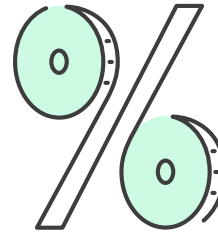
med 4 viktige deler



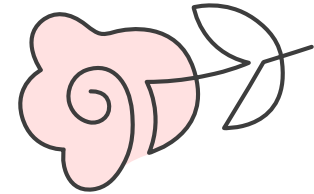
Livsvarig
alderspensjon



AFP



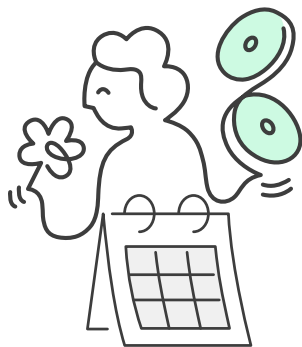
Uførepensjon



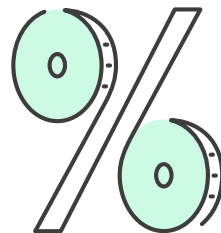
Etterlattepensjon

www.klp.no/pensjon

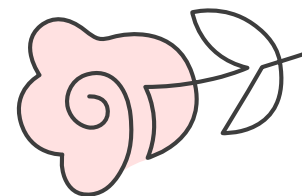
Offentlig tjenstepensjon er en pakke



Livsvarig
alderspensjon



Uførepensjon



Etterlattepensjon

www.klp.no/pensjon



Født til og med 1962

Dine Pensjonsmuligheter i KLP

➤ Slutte i jobb



62 år

AFP

67 år

Livsvarig alderspensjon

Beregning av alderspensjon



Sluttlønn i 100%
stilling



Gjennomsnittlig
stillingsprosent



Medlemstid
/ 30



62-66 %



Levealders
justering

Lønn inkl.
eventuelle
pensjonsgivende
tillegg. Maks lønn
opptil 12 G

År med deltidsstilling
vil kunne trekke ned
gjennomsnittet.

Har du minst 30 år
med full stilling,
påvirkes ikke snittet
av år med deltid

Inkl. eventuell tid fra
andre offentlige
pensjonsselskap
(overføringsavtalen)

Garantert
nivå – før
levealders-
justering og
samordning

Pensjonen blir
levealders-
justert, også
for 1962 og
tidligere



AFP 62-67

62 – 65 år

Folketrygdberegnet
AFP

65 – 67 år

«Besteberegning»
Folketrygdberegnet
AFP eller AFP beregnet
som alderspensjon

67 år >>

Alderspensjon KLP

Alderspensjon NAV

Fyller du vilkårene for AFP?

De viktigste vilkårene er:

- I lønnet arbeid. (Sykepenger = lønn).
- Sammenhengende ansatt i offentlig sektor de 3 siste år, i minst 20% stilling.
- Årlig inntekt siste 3 år må være minst ett grunnbeløp (G).
- 10 år med pensjonsopptjening i folketrygden, fra fylte 50 år til og med året før du tar ut AFP.



Fullstendig oversikt finner du på klp.no



Alderspensjon og lønnsinntekt

Offentlig sektor:

- Jobbe på pensjonistlønn
- Må avtales med arbeidsgiver

Privat sektor:

- Jobbe på vanlig lønn
- Ikke avtale om offentlig tjenstepensjon

OBS:

Jobbe videre hos en arbeidsgiver med offentlig tjenstepensjon og motta vanlig lønn?



Alderspensjonen blir redusert i forhold til stillingsprosenten du jobber i

AFP og lønnsinntekt

Folketrygdberegnet AFP

- Opptjeningen din i Folketrygden er beregningsgrunnlag
- Toleransebeløp på 0,26 G
- All pensjonsgivende inntekt teller

Årlig etteroppgjør

- For mye utbetalt: Du må betale tilbake
- For lite utbetalt: Vi utbetaler til deg.

AFP beregnet som alderspensjon

- Opptjeningen din i KLP er beregningsgrunnlag
- Samme inntektsregler som for alderspensjon fra KLP





Mer enn bare pensjon

Det viktigste vi gjør i KLP er å gi deg en trygg og god fremtid å se fram til. Derfor ønsker vi å hjelpe deg med mer enn bare pensjon. Vil du vite mer om hva vi kan tilby innen bank og forsikring?

[Se fordelene dine](#)


Pensjon

Logg inn på Min pensjon
Utbetalingsdatoer
Uførepensjon

[Alt om pensjon](#)


Fond

Logg inn på Mine fond
Kjøp fond
Fond for nybegynnere

[Alt om fond](#)


Bank

Logg inn i nettbanken
Søk om lån
Bankfordeler

[Alt om bank](#)


Forsikring

Meld skade
Kjøp personforsikring
Forsikringer du trenger

[Alt om forsikring](#)

Pensjon er individuelt - test ut pensjonskalkulatoren!

Offentlig tjenestepensjon

[Min pensjon](#) [Pensjonskalkulator](#) [Om meg](#) [Pensjonsdokumenter](#) [Opptjeningshistorikk](#) [Søk om pensjon](#)

Her kan du prøve deg fram med ulike valg og se hvordan det påvirker pensjonen din. Svarene er basert på informasjonen vi har om deg og gir deg svar på hva du kan forvente å få i pensjon. Beregningene er basert på dagens regelverk, og er ikke bindende.

Når vil du gå av med pensjon?

Jeg ønsker å gå av det året jeg fyller **62 år** fra og med

01.01.2025

Du kan gå av med alderspensjon fra KLP dette året. Det er fordi du har en sørsaldergrense, og alderen + medlemsalderen din er 85 eller mer til sammen. Om du oppfyller vilkårene, kan du velge å gå av med AFP istedenfor. Et av vilkårene er at du har vært ansatt sammenhengende de siste 3 årene i minst 20 prosent stilling.

Hvilken type pensjon vil du gå av med?

Jeg vil gå av med **alderspensjon**

Når du skal velge mellom alderspensjon og AFP, er det lurt å være oppmerksom på at skatteberegningene er ulike. Sjekk dette med Skatteetaten. Hvilken type pensjon du bør velge avhenger også av om du har tenkt å jobbe ved siden av.

Vil du kombinere jobb og pensjon?

Jeg vil jobbe **0 %**

Du kan ta ut full pensjon eller fortsette å jobbe i redusert stilling og ta ut noe pensjon. Ell erlig med arbeidsgiveren din om du skal jobbe i redusert stilling. Skal du jobbe hos arbeidsgiver med offentlig tjenestepensjon? Da kan du jobbe på pensjonstillegg eller jobbe under innmeldingsgrensen uten at det påvirker pensjonen. Du kan også ha inntekt fra arbeidsgiver i det private som ikke har offentlig tjenestepensjon.

Når vil du ta ut pensjon fra NAV?

Fra jeg fyller **67 år**, vil jeg ta ut **100 %** pensjon fra

NAV

Alle kan ta ut pensjonen fra NAV når de blir 67 år. Noen kan og velger, å ta ut pensjonen før. Vær oppmerksom på at dersom du gjør det vil den årlige pensjonen fra NAV være lavere. Har du allerede tatt ut pensjonen din fra NAV, vil beløpet som vises i beregningen her være for høyt. Beløpet som er beregnet som pensjon fra KLP er korrekt.

Hvor mye kommer du til å tjene før du tar ut pensjon?

Jeg vil endre stilling til **100 %** fra **23.02.2024**. Jeg vil

tjene cirka **650 000 kr**

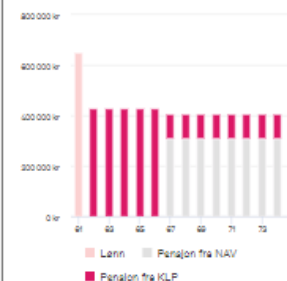
Dette er inntekten arbeidsgiveren din har rapportert inn til oss. Dersom du har annen inntekt bør du legge inn samlet årlig inntekt i feltet over. Dette beløpet trenger vi for å kunne få rett anslag på pensjon fra NAV.

Alderspensjon basert på valgene dine

Per måned før skatt. Uttak ved 01.01.2025

35 800 kr

Per år før skatt. Uttak fra 01.01.2025:



Hvordan beregner vi pensjonen din?

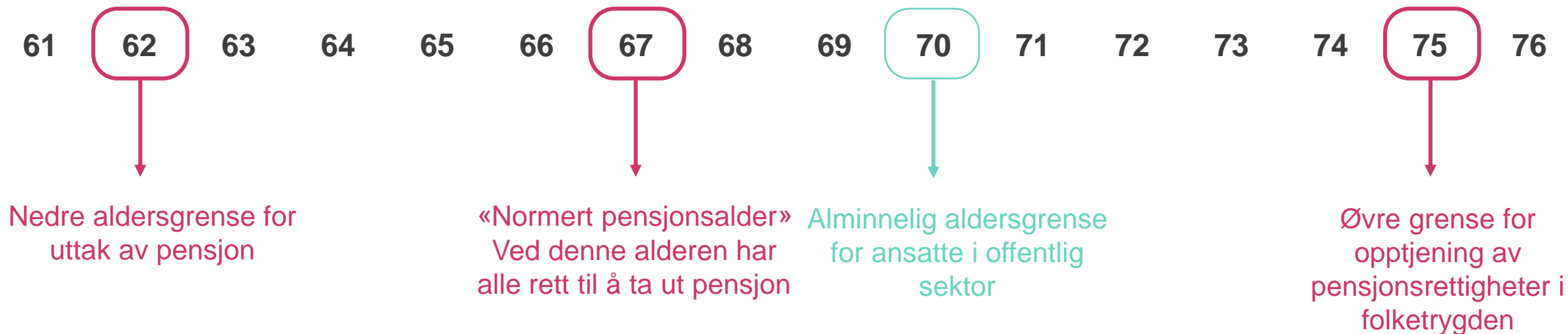
[Se oppsummering / sammenlign](#)



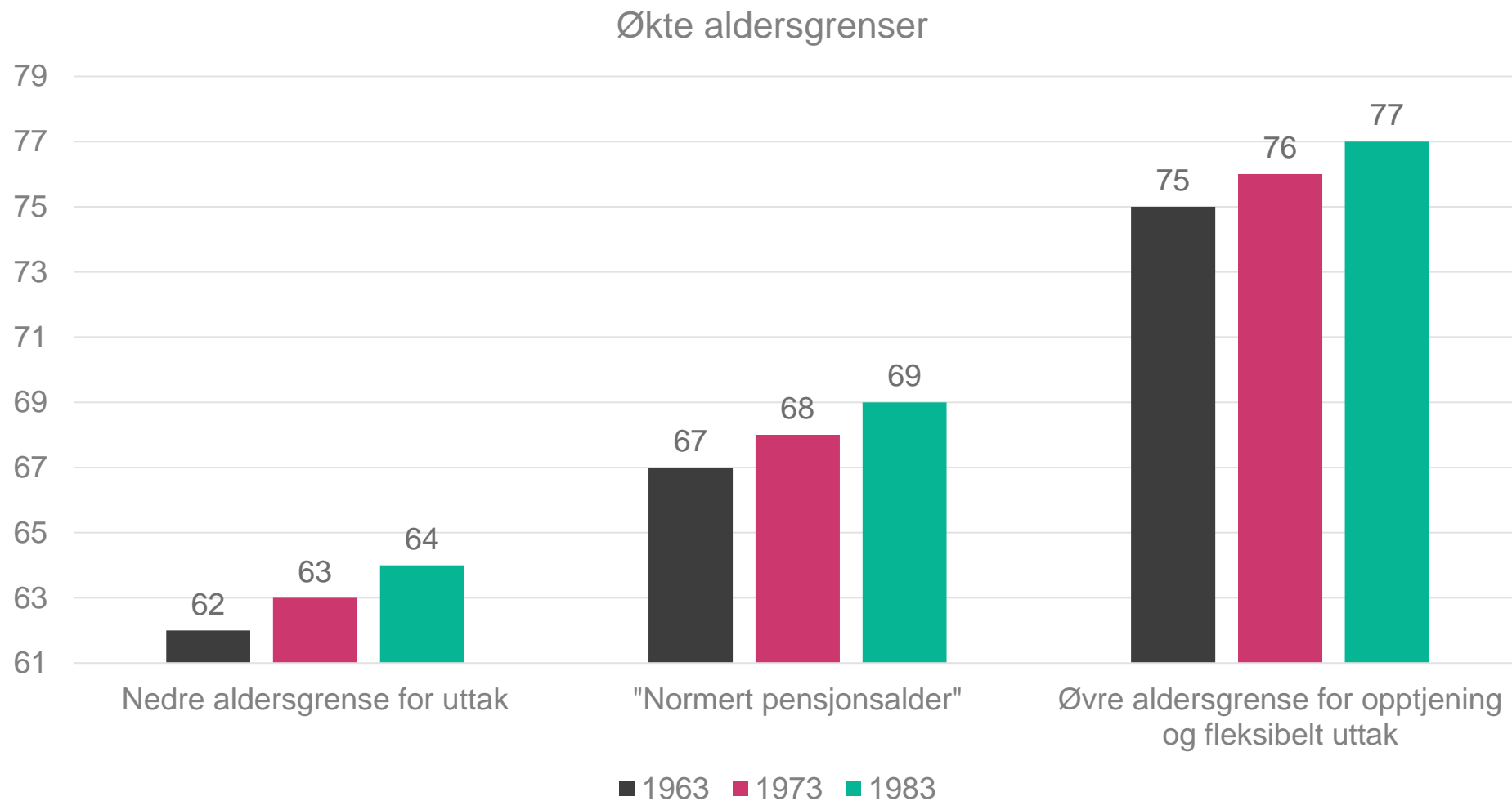
Født fom 1963
Alderspension fra KLP

Aldersgrenser i pensjonssystemet

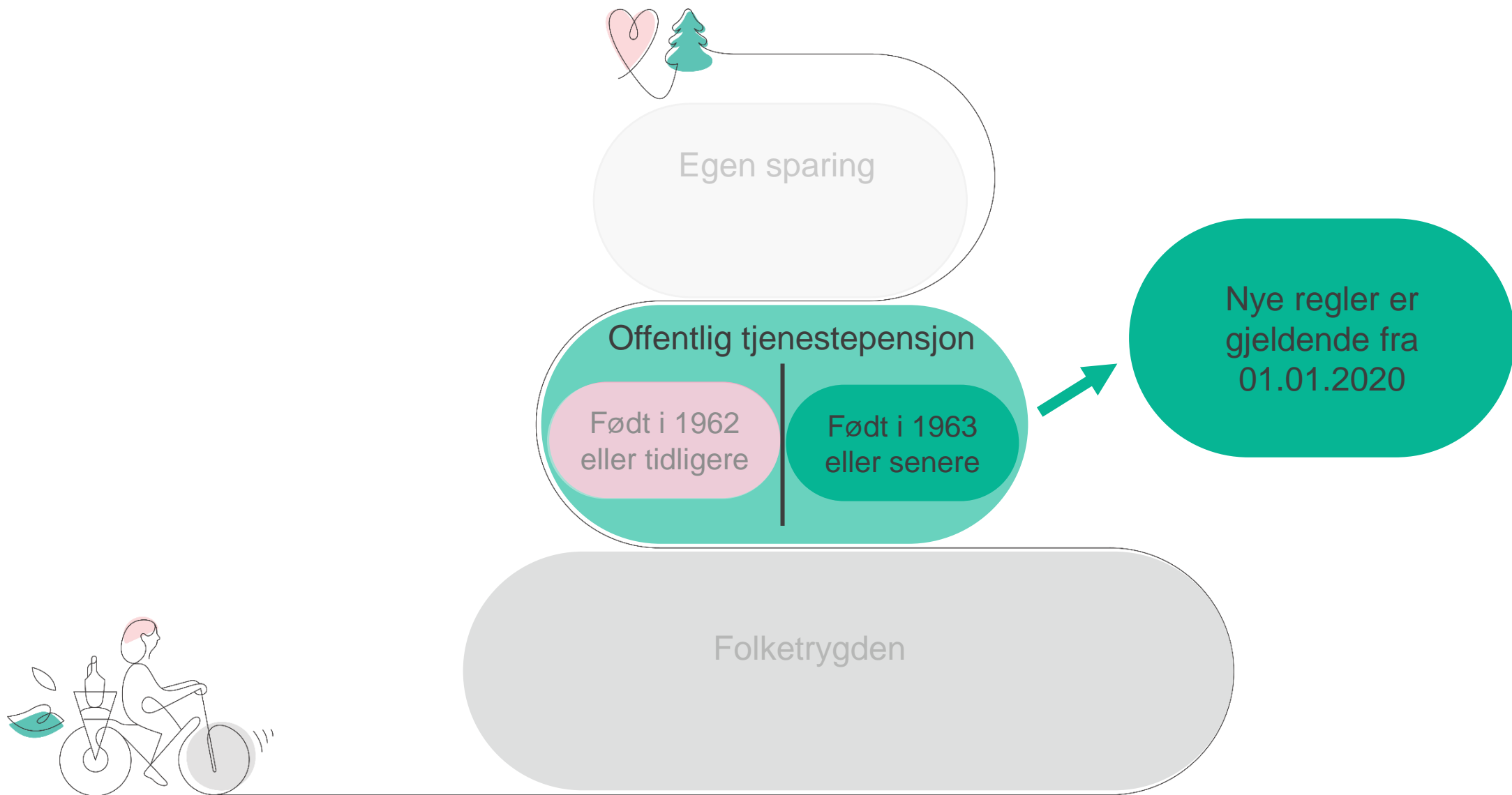
1963-kullet og tidligere



Endringer i aldersgrensene



Offentlig sektor - Når gjelder nye regler fra?



Hva er nytt?

Født i 1963
eller senere



Opptjening av pensjon



Uttaksmuligheter



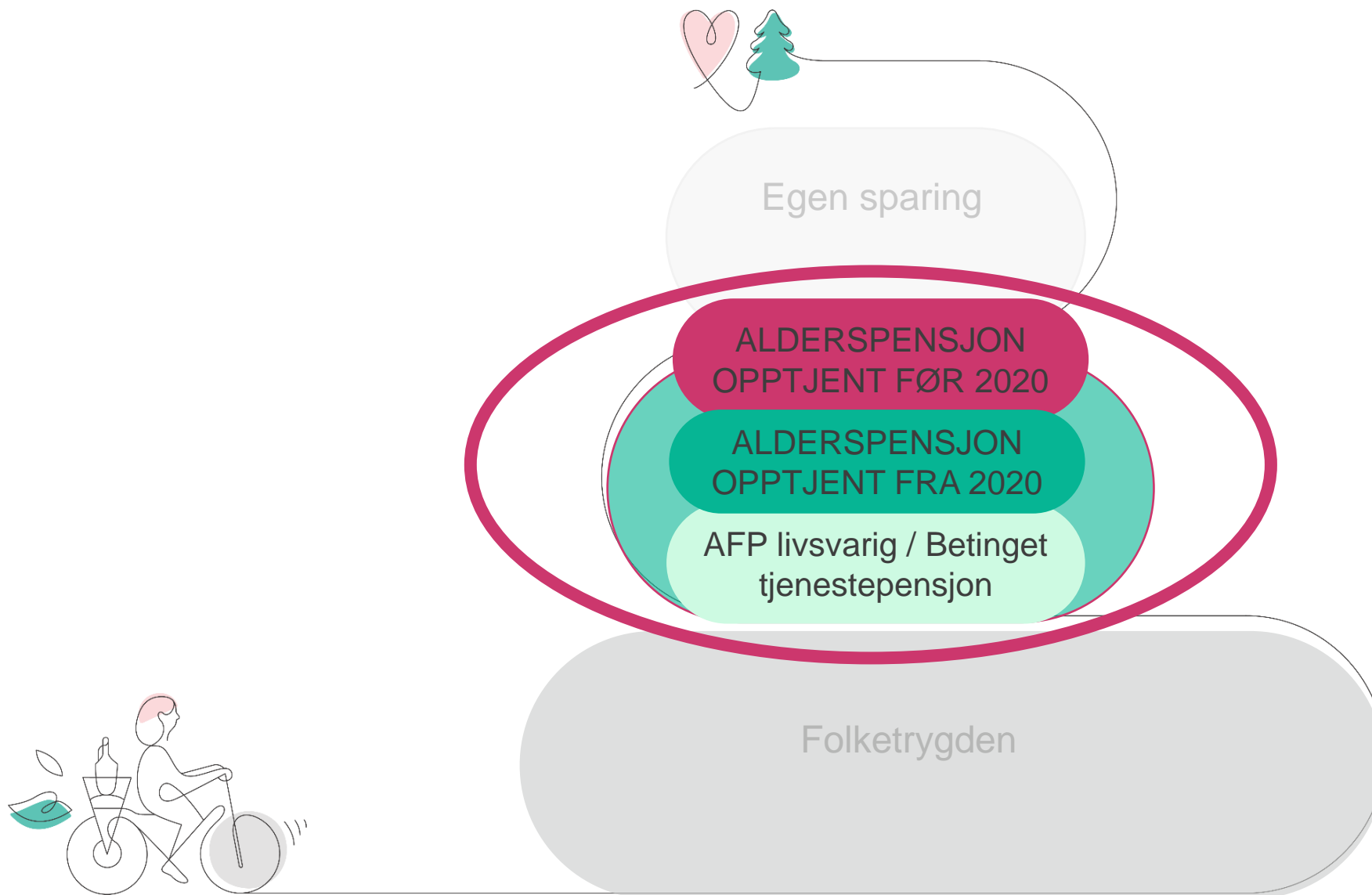
Inntektsregler



Helt ny AFP ordning

Offentlig alderspensjon født i 1963 eller senere

Født i 1963
eller senere

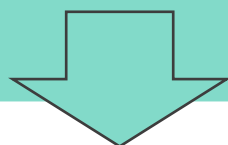


Offentlig alderspensjon består av flere deler

Født i 1963
eller senere

ALDERSPENSJON

Ulik opptjeningsmodell fra og med 2020



2020

1963 eller senere

Alderspensjon
Opptjent før 2020

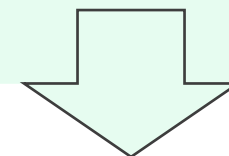
Alderspensjon
Opptjent fra 2020

1962 eller tidligere

Alderspensjon

AFP

Endret fra en tidligpensjonsordning til en
livsvarig tilleggspensjon



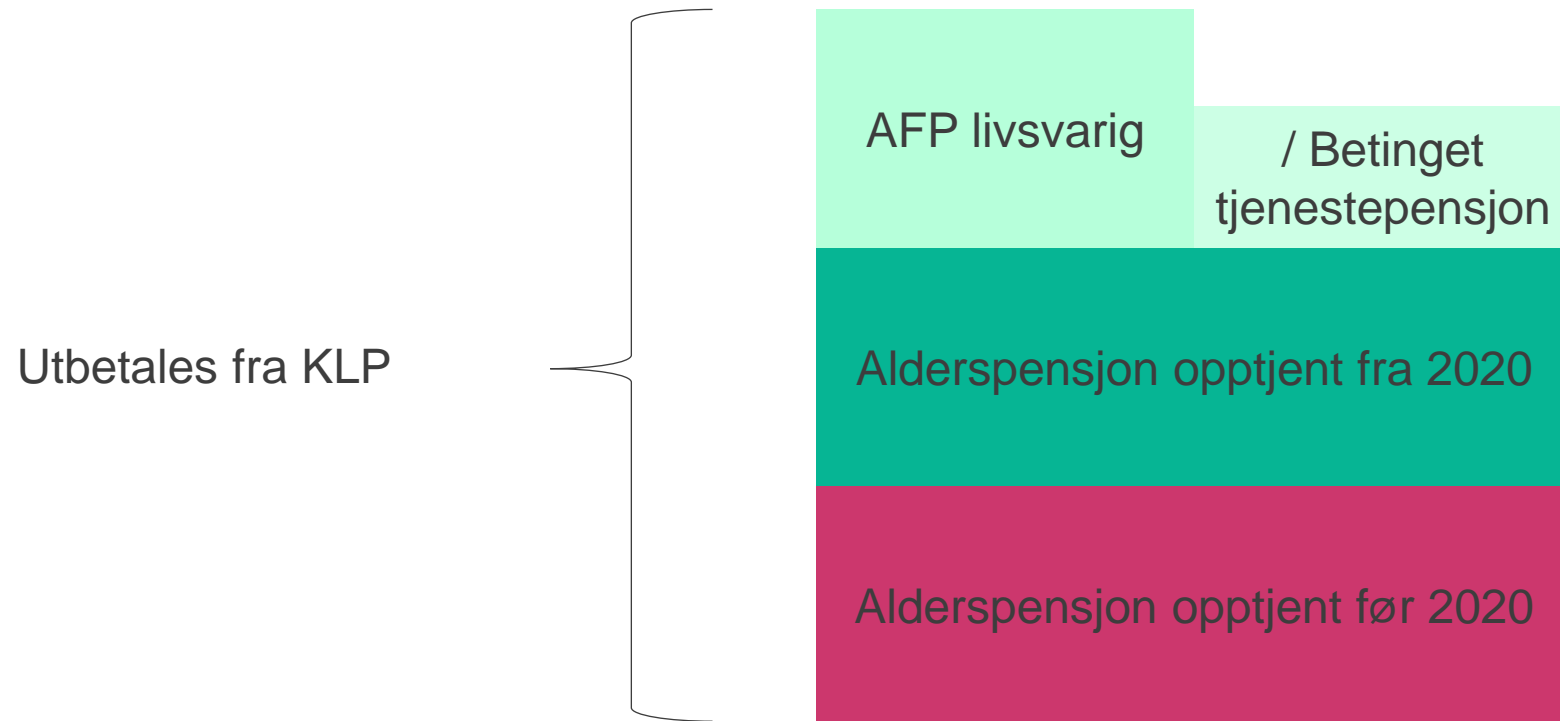
AFP livsvarig /
Betinget tjenestepensjon

AFP 62-67

Pensjon består av ulike deler



Pensjon består av ulike deler



Pensjon består av ulike deler

AFP livsvarig

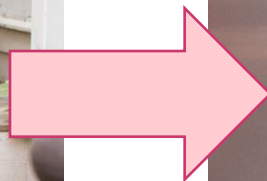
/ Betinget
tjenestepensjon

Alderspensjon opptjent fra 2020

Alderspensjon opptjent før 2020

Felles:

- Livsvarige
- Kombinere jobb og pensjon fritt
Ingen reduksjon i pensjon
- Fleksibelt uttakstidspunkt fra 62 år,
men den årlige pensjonen blir som
hovedregel større ved utsatt uttak
- Pensjonsdelene kan tas ut
samtidig eller på ulike tidspunkt
- Trenger ikke slutte i jobb for å ta ut
en eller flere pensjonsdeler

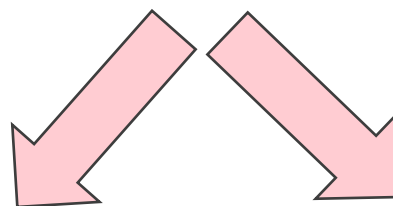


Gå av med pensjon

Ta ut pensjon

Kombinere jobb og pensjon fritt

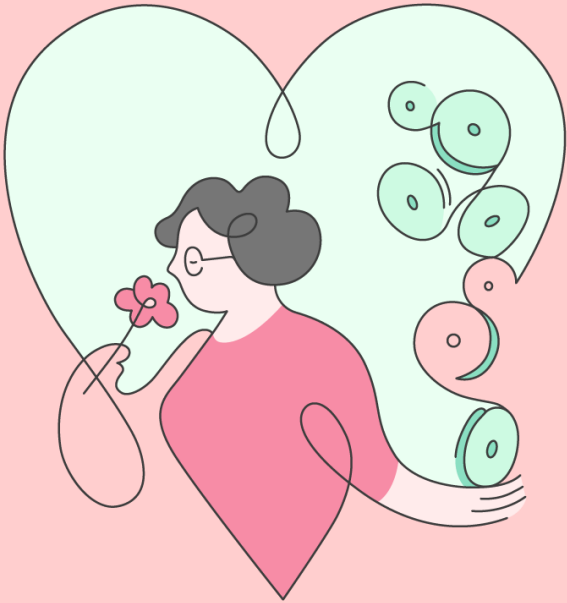
To ulike beslutninger:



Å ta ut pensjon

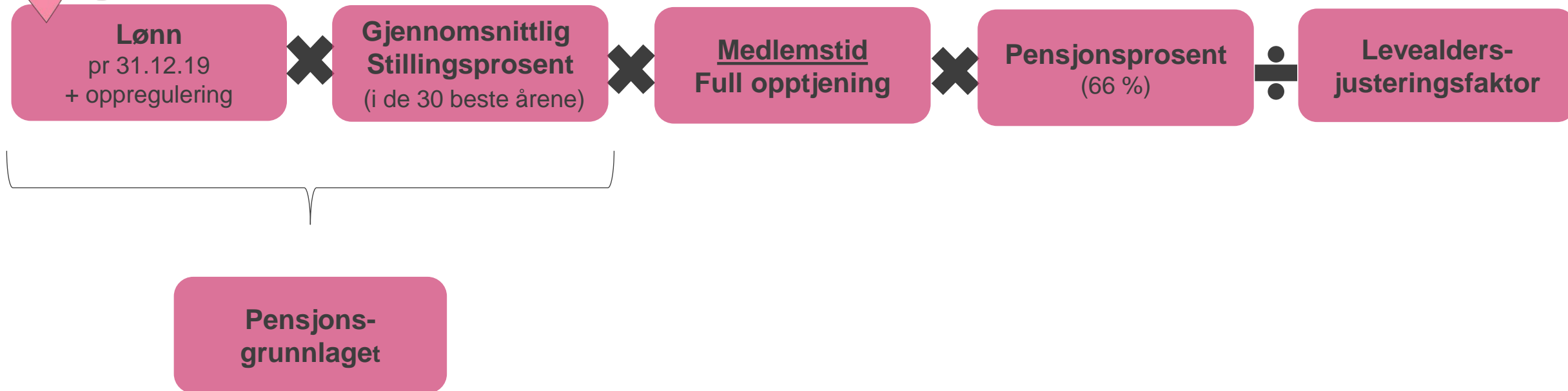


Å bli pensjonist



Alderspensjon opptjent før 2020

Beregning av alderspensjon opptjent før 2020



Fleksibelt uttak

- Kan tas ut fleksibelt fra 62-75 år
- Må tas ut 100 % (ikke gradert), kan ikke stanses
- Må tas ut med alderspensjon fra Nav (minst 20 %) – kan stanses igjen

Kan kombineres med arbeid

- Kan jobbe og tjene fritt ved siden av uttak uten at pensjonen blir redusert

Utbetalingstid

- Utbetales livsvarig
- Årlig utbetaling øker ved senere uttakstidspunkt

Alderspensjon opptjent før 2020

Samordning

- Skal samordnes med opptjening til alderspensjon fra Nav

Alderspensjon opptjent før 2020 – hva blir årlig pensjon?

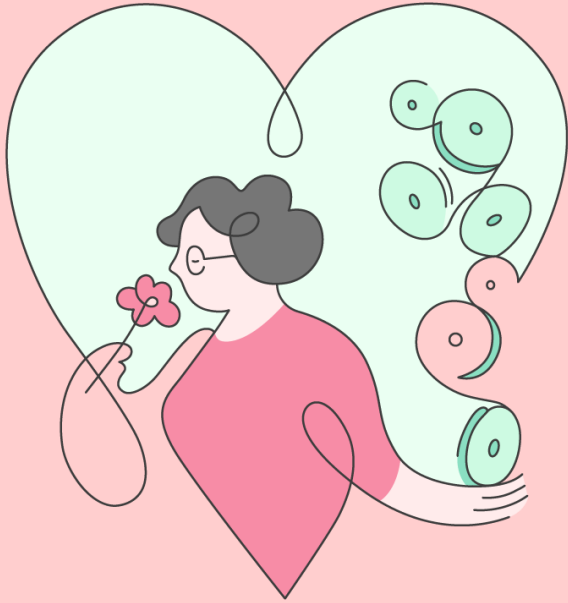


Størrelsen på «pengesekken» avhenger av:

- Lønn før 2020 («sluttlønn» evt beste lønn)
- Når, hvor mye og hvor lenge man har jobbet før 2020
- Hvor høy gjennomsnittlig stilling man hadde før 2020
- Oppregulering

Størrelsen på årlig pensjon avhenger av:

- Hvilket år du er født
- Uttakstidspunkt
- Samordning med alderspensjon fra Nav



Alderspensjon Opptjent fra 2020

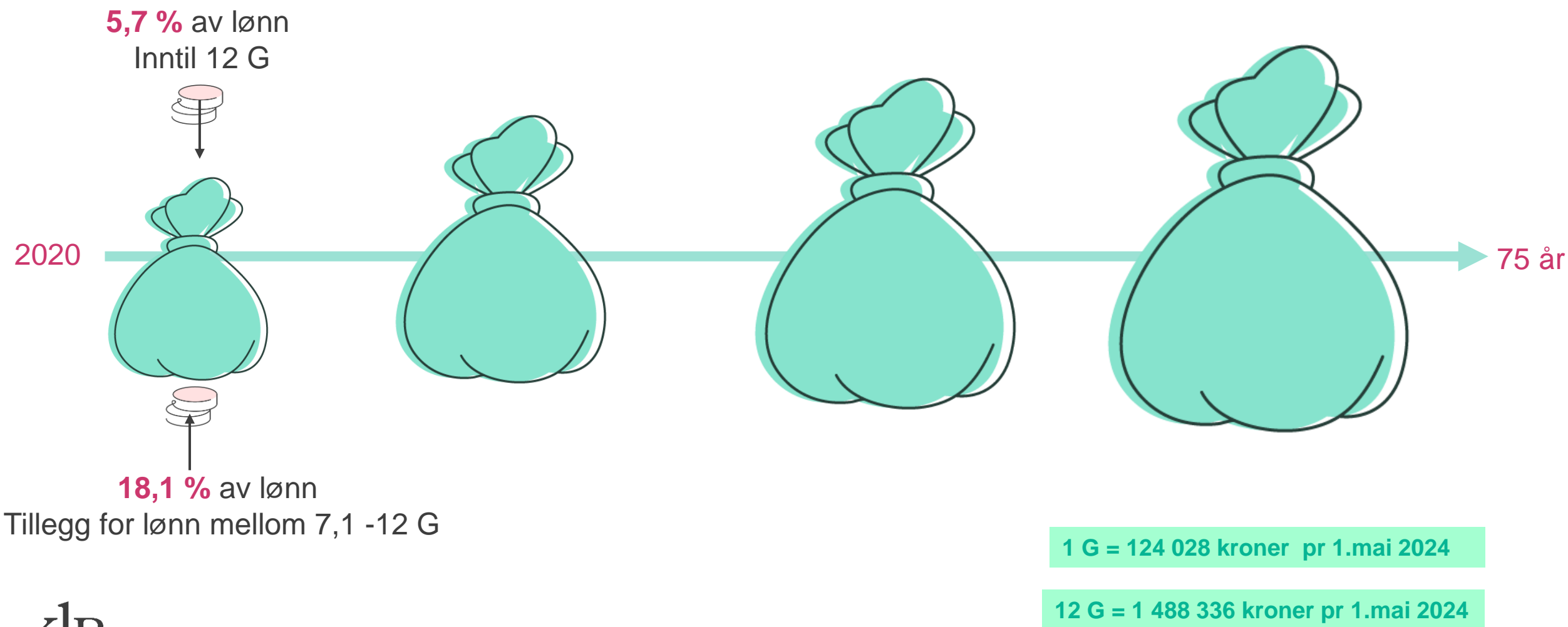


NYTT ORD:

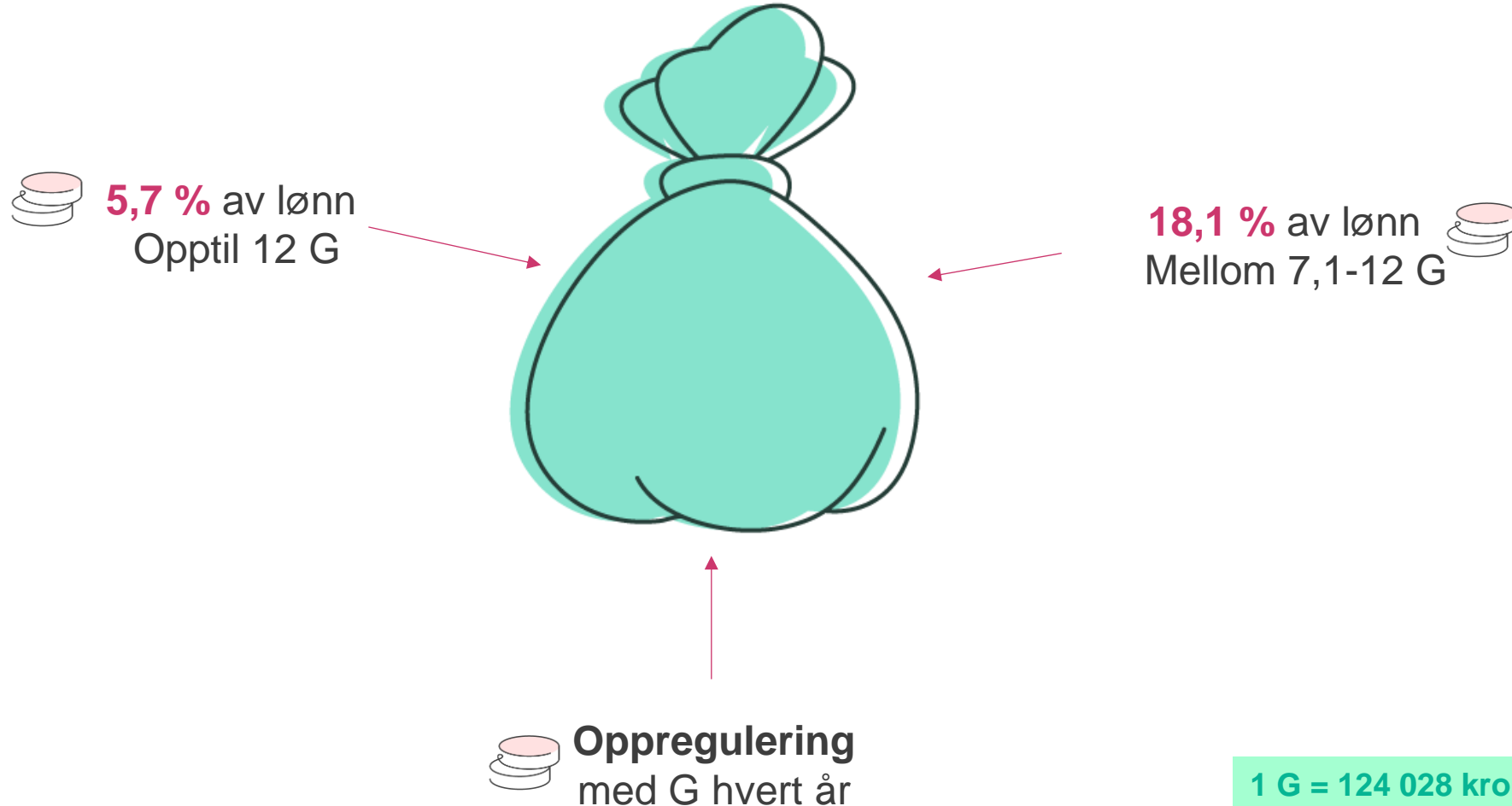
Påslagspensjon

Alderspensjon opptjent fra og med 2020

Opptjening hos KLP - Påslagsbeholdning



Opptjening hos KLP - Påslagsbeholdning

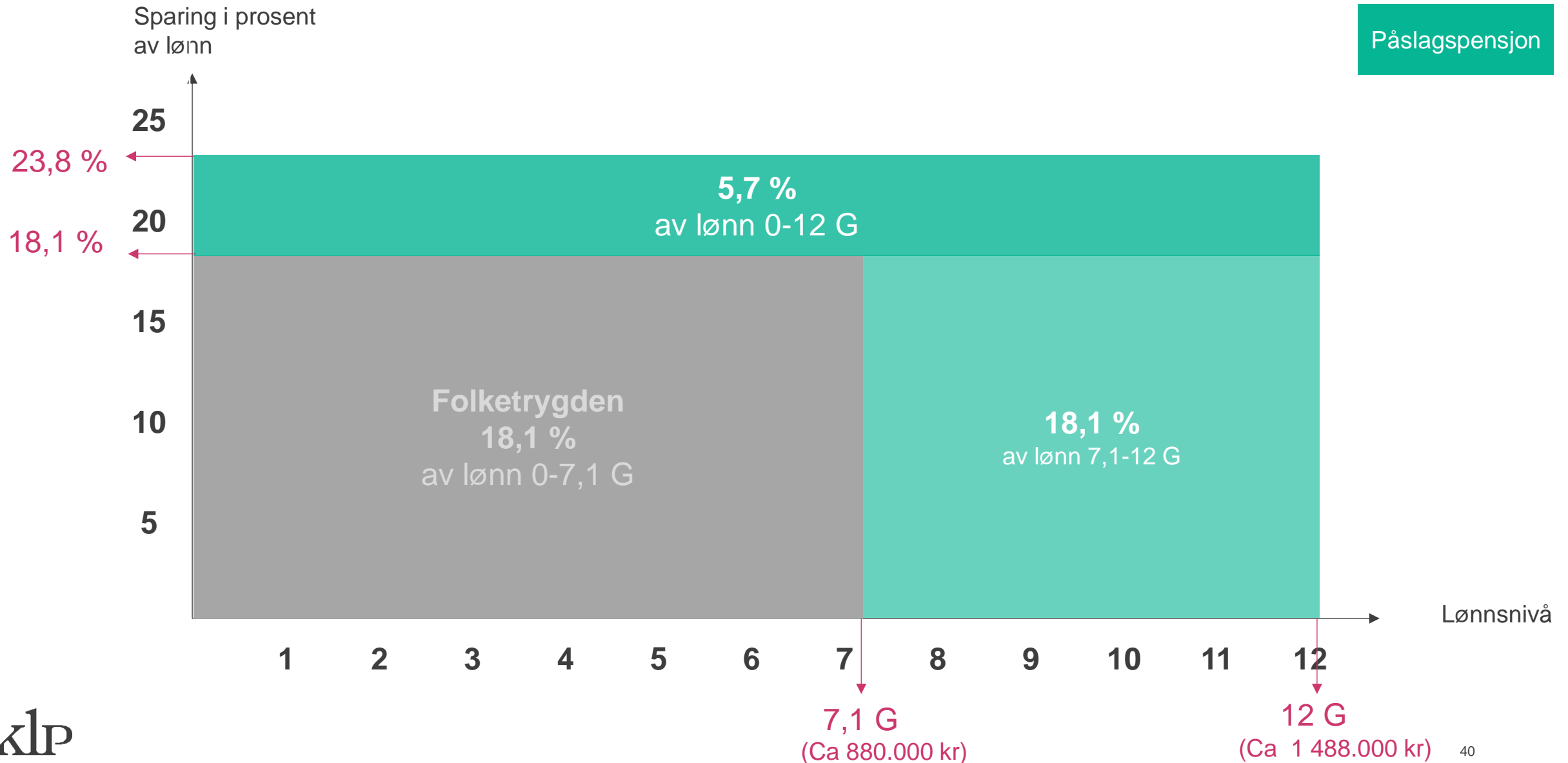


1 G = 124 028 kroner pr 1.mai 2024

Pensjonsopptjening

Folketrygdens
alderspensjon

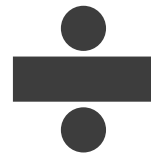
Påslagspensjon



Påslagspensjon – Hva blir årlig pensjon?



Samlet opptjening
i påslagsbeholdningen



Delingstall
For gitt årskull på
uttakstidspunktet



Årlig utbetaling
Fra påslagspensjonen

Påslags- beholdning

- Sikrer årlig samlet opptjening på 23,8% av lønn opp til 12G
- Årlig oppregulering av beholdningen

Fleksibelt uttak

- Kan tas ut fleksibelt fra 62-75 år
- Kan tas ut gradert (20, 40, 50, 60, 80 eller 100%), men må minst være 0,3 G per år
- Uavhengig av pensjonen fra folketrygden

Kan kombineres med arbeid

- Kan jobbe og tjene fritt ved siden av uttak, uten at pensjonen blir redusert

Påslagspensjon

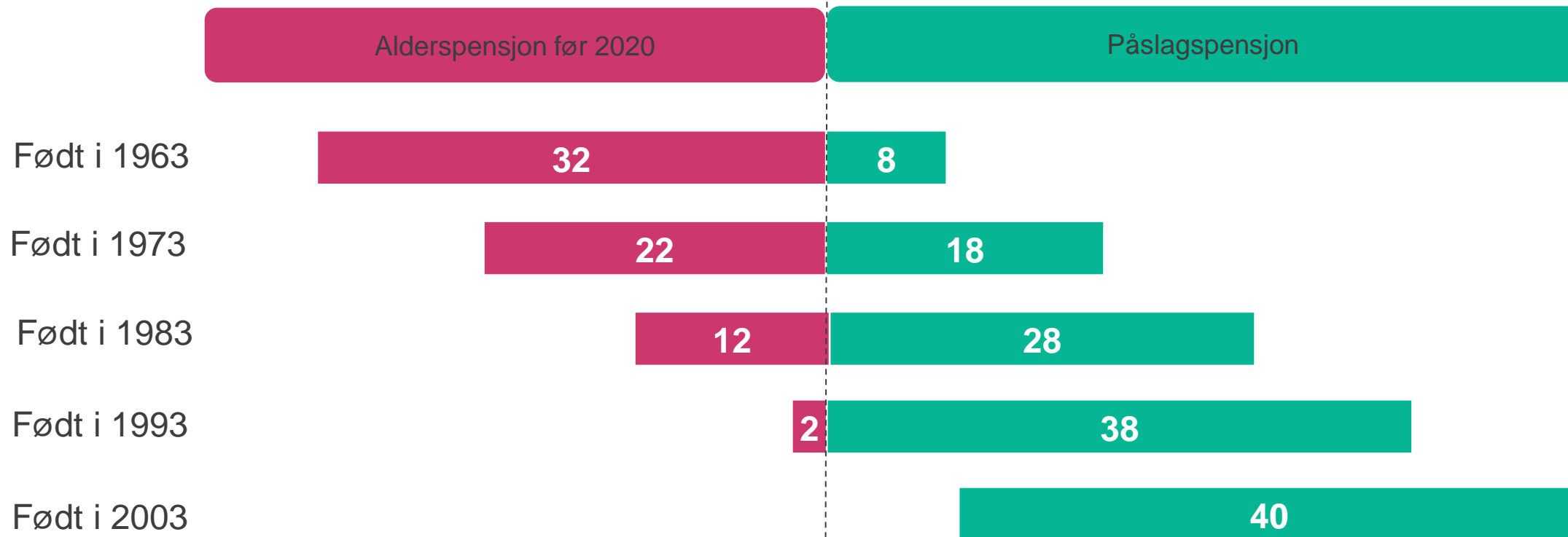
Utbetalingstid

- Utbetales livsvarig
- Årlig utbetaling øker ved senere uttakstidspunkt

0,3 G = 37 208 pr 1.mai 2024

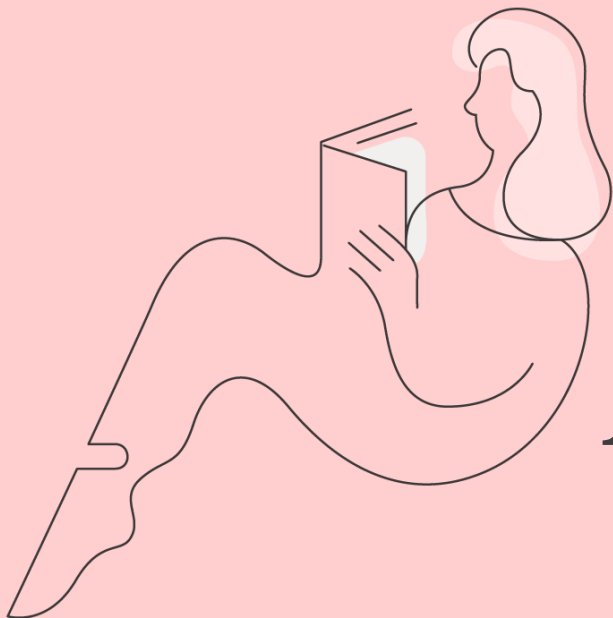
Påslagspensjon – utgjør en liten del for de første årskullene

2020



Forutsetninger:

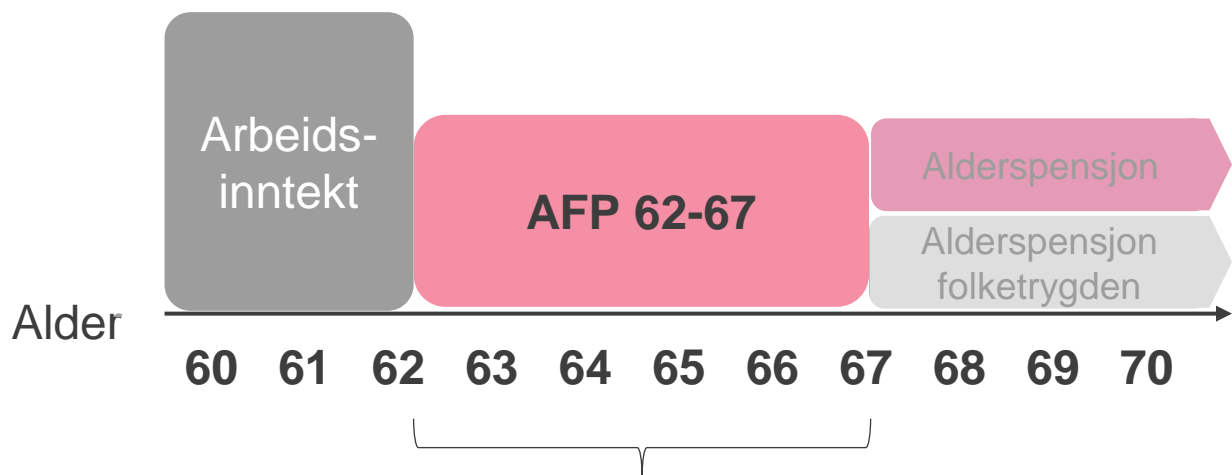
Karrierestart i offentlig stilling: 25 år
Antall år i jobb ved 65 år: 40 år



AFP livsvarig

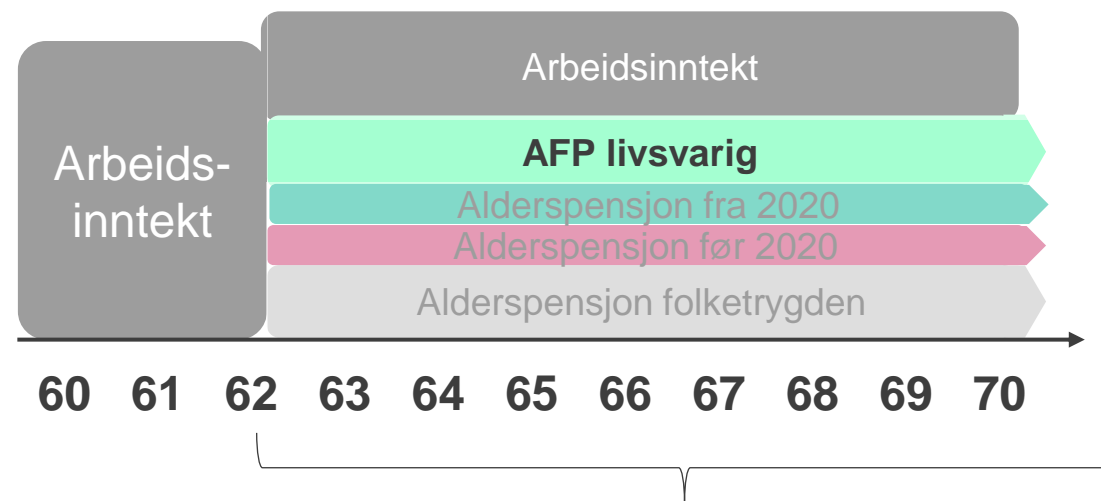
Endret AFP fra 1963-kullet

Født til og med 1962:




Kan tas ut mellom 62 til 67 år
Opphører ved 67 år

Født fra og med 1963:



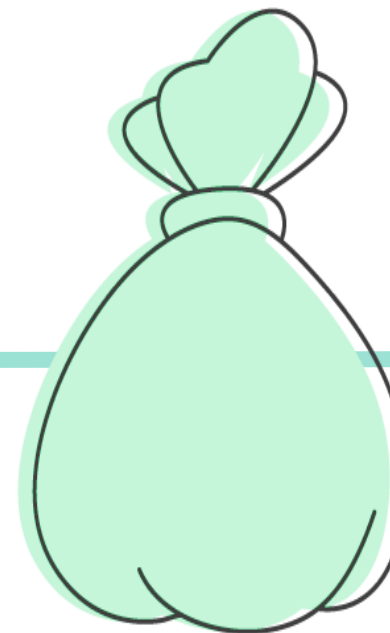
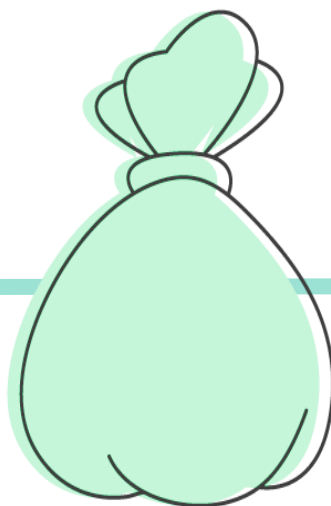
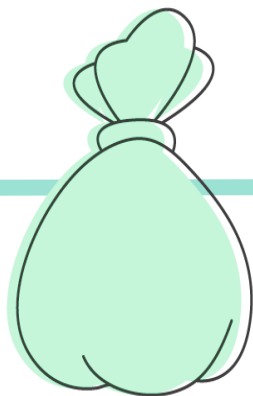
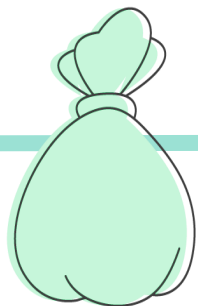
Kan tas ut fra 62 år til 75 år
– i tillegg til øvrig pensjon

Beholdning AFP livsvarig

 **4,21 %** av lønn
Inntil 7,1 G



13/17* år



61 år**

*17 år for alle født før 1997

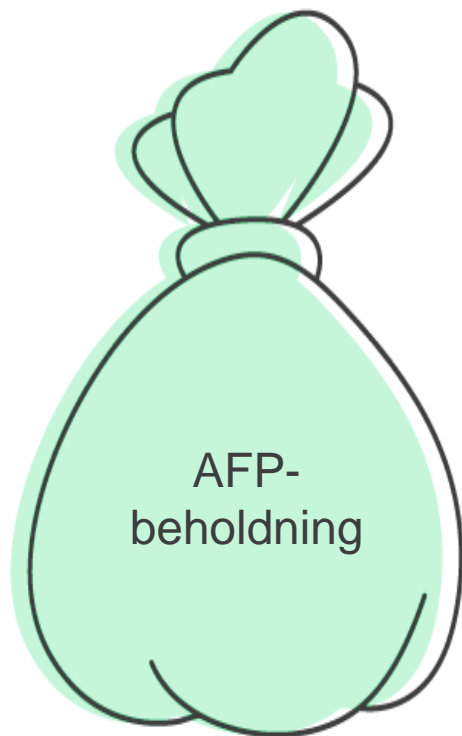
** til og med kalenderåret du fyller 61 år



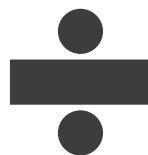
**Oppregulering
med G hvert år**

7,1 G = 880 599 pr 1.mai 2024

AFP livsvarig – Hva blir årlig pensjon?



Samlet opptjening
i AFP-beholdningen



Delingstall
for gitt årskull på
uttakstidspunktet



Årlig utbetaling
fra AFP livsvarig

AFP beholdning

- 4,21% av lønn opp til 7,1G
- Årlig oppregulering av beholdningen
- Opptjening til 61 år

Fleksibelt uttak

- Kan tas ut fleksibelt fra 62 år, ingen øvre alder for uttak. Må være i reelt arbeidsforhold ved uttak.
- Kan ikke tas ut gradert, og kan ikke settes i gang igjen om den stanses
- Uavhengig av pensjonen fra folketrygden

Kan kombineres med arbeid

- Kan jobbe og tjene fritt ved siden av uttak, uten at pensjonen blir redusert

Utbetalingstid

- Utbetales livsvarig
- Årlig utbetaling øker ved senere uttakstidspunkt



AFP
livsvarig

Vilkår for AFP livsvarig

62-årsdagen

Vilkår som knytter seg til 62-årsdagen

Alle vilkår som knytter seg til 62-årsdagen *må* være oppfylt på dette tidspunktet

«Ikke-reparerbare» vilkår

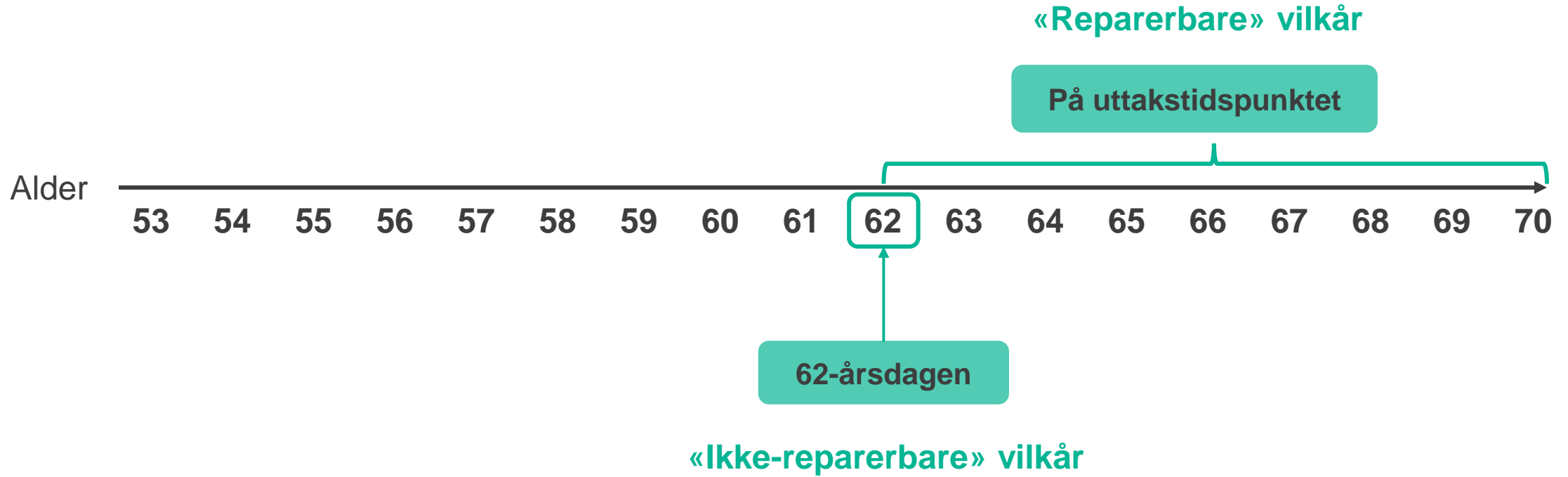
På uttakstidspunktet

Vilkår som knytter seg til uttakstidspunktet. Det *kan* sammenfalle med 62-årsdagen, men kan også være senere.

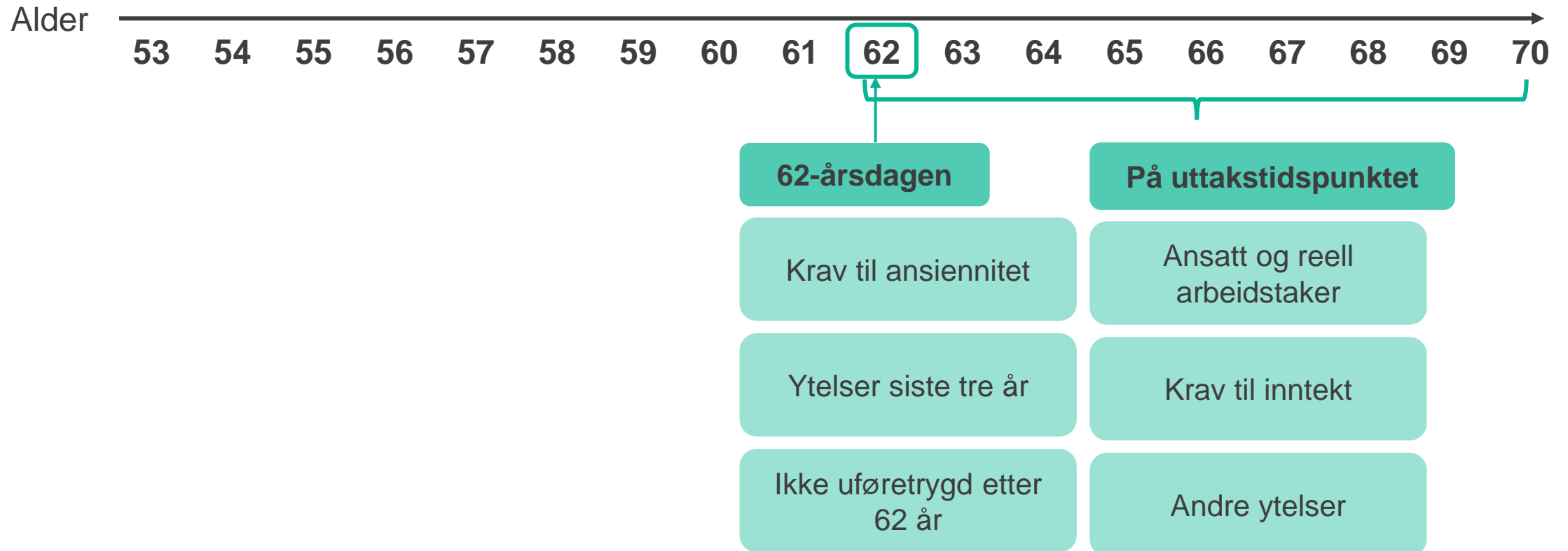
Ønsker du uttak fra 62 år, men ikke oppfyller alle vilkår knyttet til uttakstidspunktet, kan du i noen tilfeller kunne oppfylle vilkår senere.

«Reparerbare» vilkår

Vilkår på to ulike tidspunkt



Vilkår på to ulike tidspunkt



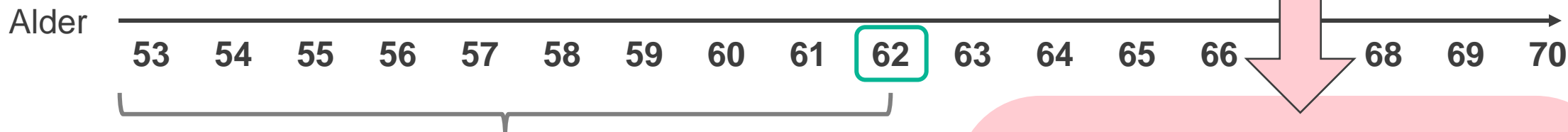
Vilkår ved 62-årsdagen

62-årsdagen

Krav til ansiennitet

Vilkår: Ansatt og ansiennitet fra offentlig eller privat AFP i minst **7 av siste 9 år** før fylte 62 år.

Overgangsregel:
for dem født i 1963-1966



- **Ansiennitetsperiode:** Siste 9 år før 62-årsdagen
- **Hovedjobb og minst 20% stilling**
- **Tid fra AFP bedrift i privat sektor kan telle med**

Dersom samlet medlemstid i **offentlig** tjenestepensjon på *uttakstidspunktet* er **minst ti år**, og har vært ansatt i stilling med **offentlig** AFP i minst:

1963	3 av siste 5 år
1964	4 av siste 6 år
1965	5 av siste 7 år
1966	6 av siste 8 år

Før fylte 62 år

Vilkår ved 62-årsdagen

62-årsdagen

Ytelser siste tre år

Vilkår: Kan ikke ha mottatt pensjon eller annen ytelse over 1,5 G fra arbeidsforhold – uten motsvarende arbeidsplikt



Ytelse over 1,5 G

Ytelse ~~over~~ 1,5 G

Ytelse over 1,5 G

1,5 G = 186 042 kr pr. 1.mai 2024

Eksempler på ytelser som uansett kan mottas:
Arbeidsavklaringspenger, uføretrygd
og uførepensjon

Vilkår ved 62-årsdagen

62-årsdagen

Ikke uføretrygd
etter 62 år

Vilkår: Kan ikke motta uføretrygd fra
folketrygden etter fylte 62 år.



Viktig:

Mottakere av uføretrygd må velge mellom uføretrygd eller AFP livsvarig. De må selv kontakte Nav og eventuelt si fra seg denne i god tid før fylte 62 år.

Uføretrygd

~~Uføretrygd~~

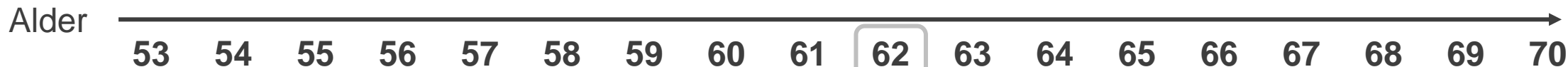
Uførepensjon

Vilkår på uttakstidspunktet



Ta AFP-sjekken

Sjekk om du kan få AFP livsvarig fra KLP



Hva menes med ansatt og reell arbeidstaker?

- **Ansatt:** ha **minst 20 % stilling** hos arbeidsgiver med offentlig AFP
- (**Merk:** her teller ikke tid fra privat AFP-bedrift)
- **Reell:** må være fysisk på jobb og utføre arbeid

62-årsdagen

Krav til ansiennitet

På uttakstidspunktet

Ansatt og reell arbeidstaker

Hva menes med inntekt over 1 G?

- **På uttakstidspunktet:** pensjonsgivende inntekt omregnet til årsinntekt på over 1 G på uttakstidspunktet
- **I foregående inntektsår:** ha hatt en pensjonsgivende inntekt over gjennomsnittlig G dette året

Ytelser siste tre år

Krav til inntekt

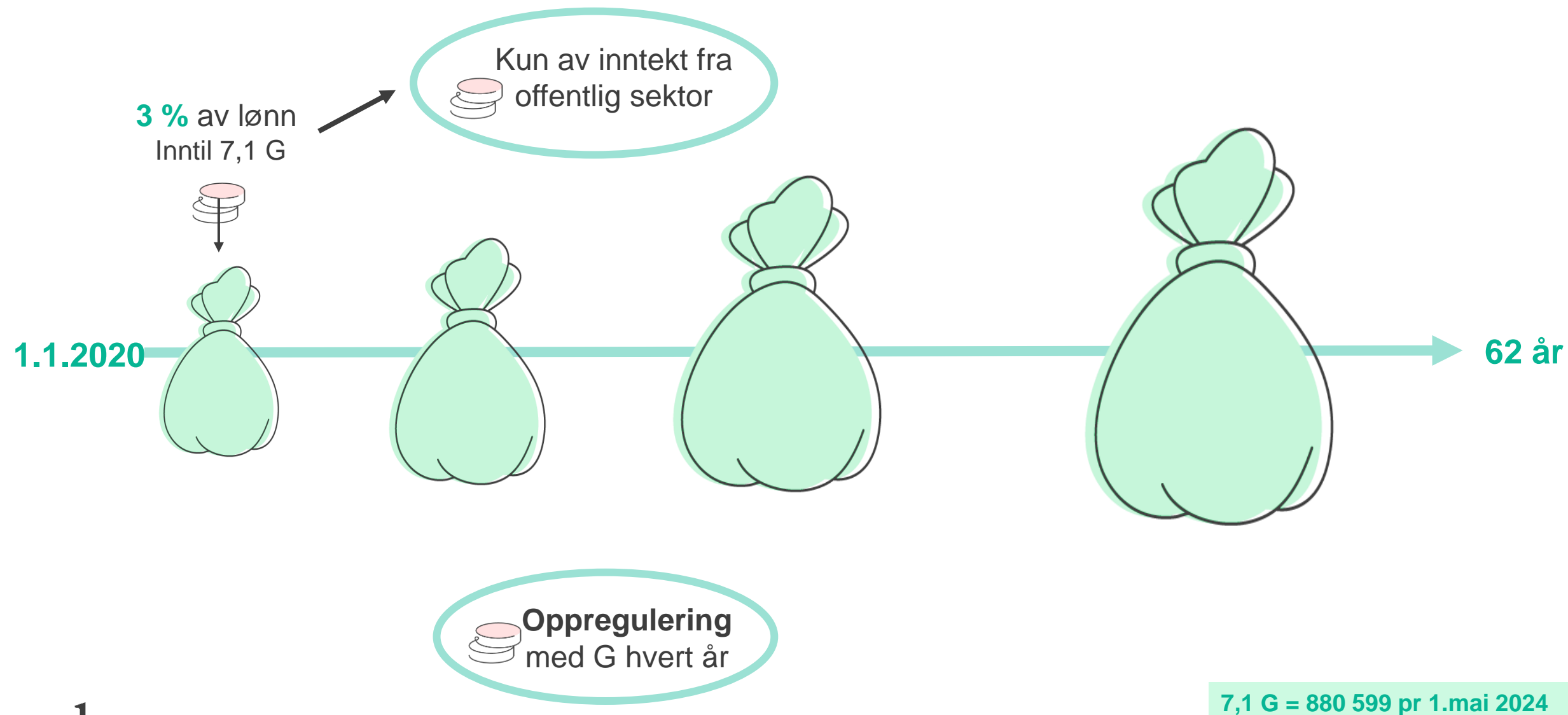
Ikke uføretrygd etter 62 år

Andre ytelser

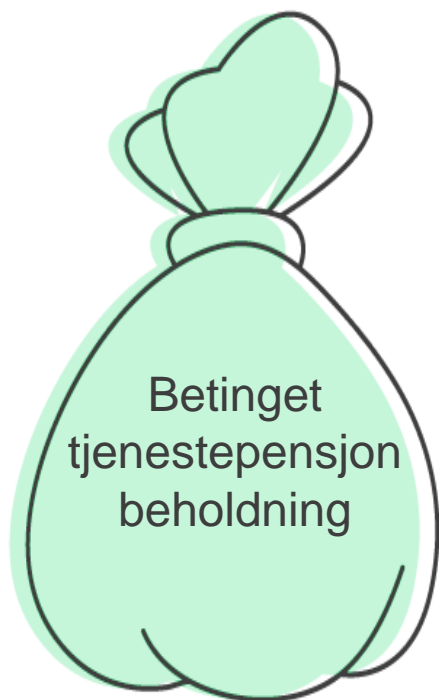
Andre ytelser: Kan ikke på noe tidspunkt ha mottatt annen AFP, betinget tjenestepensjon eller tidligpensjon. Kan heller ikke ha mottatt uføretrygd etter fylte 62 år.

Betinget tjenstepensjon

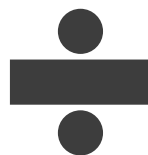
Pensjonsbeholdning Betinget tjenstepensjon



Betinget tjenestepensjon – Hva blir årlig pensjon?



Samlet opptjening
i Betinget
tjenestepensjon
beholdningen



Delingstall
for gitt årskull på
uttakstidspunktet



Årlig utbetaling
fra Betinget
tjenestepensjon

Vilkår: Ikke rett til privat eller offentlig AFP
Vilkår: Må foreligge avslag på AFP livsvarig

Betinget tjenestepensjon beholdning

- 3 % av lønn opp til 7,1G, kun fra offentlig sektor
- Årlig oppregulering av beholdningen
- Opptjening fra 2020 til 62 år

Fleksibelt uttak

- Kan tas ut fleksibelt fra 62 år, ingen øvre alder for uttak.
- Kan ikke tas ut gradert, og kan ikke settes i gang igjen om den stanses
- Uavhengig av pensjonen fra folketrygden

Kan kombineres med arbeid

- Kan jobbe og tjene fritt ved siden av uttak, uten at pensjonen blir redusert

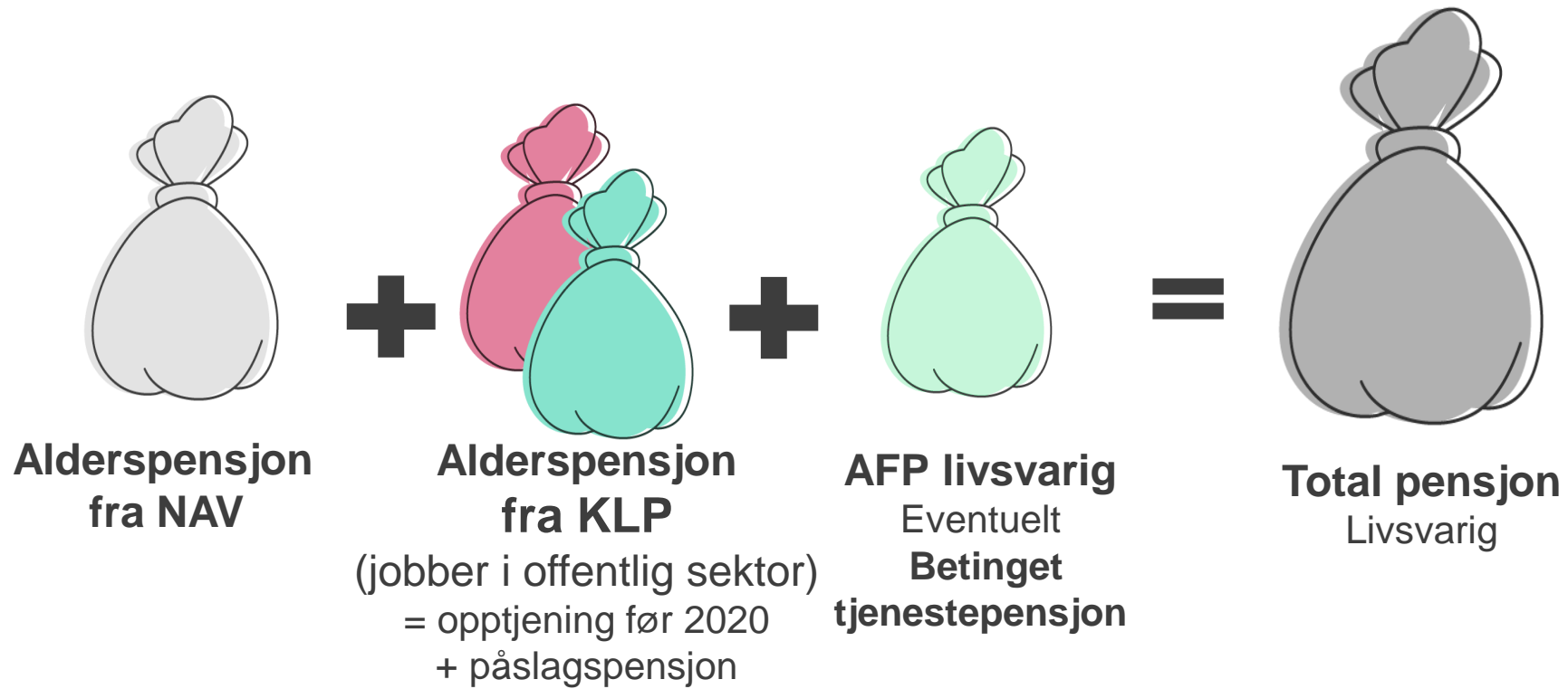
Utbetalingstid

- Utbetales livsvarig
- Årlig utbetaling øker ved senere uttakstidspunkt

Betinget tjeneste pensjon

Samlet pensjon vil bestå av:

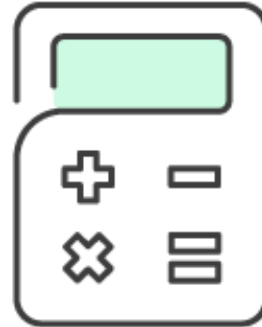
Født i 1963
eller senere



UTTAKSTIDSPUNKT BESTEMMER STØRRELSENE PÅ DE ULIKE PENSJONSDELENE

Jo lenger du venter med uttak – jo høyere årlige beløp

Samlet pensjon i kronebeløp



Pensjonskalkulator

Pensjonskalkulatoren gir deg oversikt over hvor mye du vil få i pensjon. Vi kan også hente inn tall for folketrygden fra Nav, medlemstid fra andre offentlige pensjonsordninger og pensjoner som er registrert hos Norsk Pensjon.